

NOI ÎN LUME

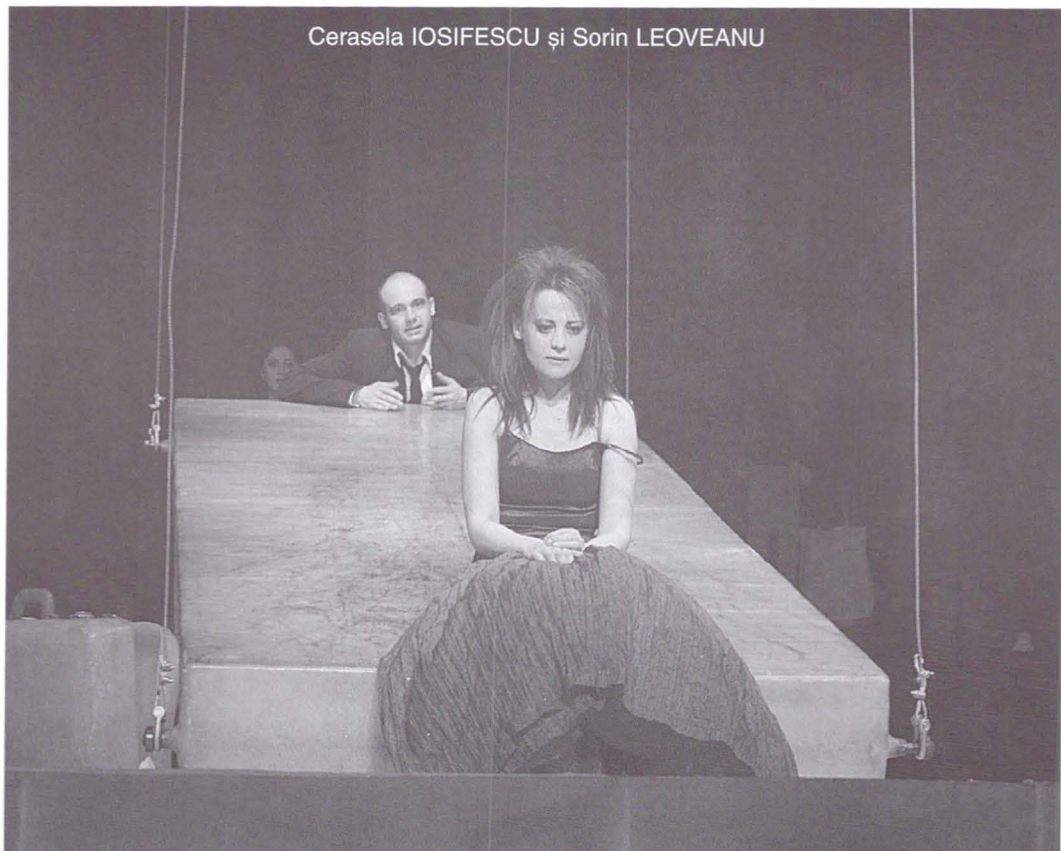
Natalia STANCU

Aplauze, pe pământul Greciei,
pentru „Medeea” Naționalului din Craiova**Craiova–Salonic. Cu Naționalul din Craiova și echipa „Medeei”...**

Un drum peste Dunăre de 680 km (mai scurt decât cel dintre Cetatea Băniei și litoralul românesc) ce poate ține, însă, de la 6 dimineața până la 6 după-amiaza, dacă ai pierdut, la Bechet, bacul, și aștepti ca următorul să fie plin. Un drum prin Bulgaria și apoi prin Grecia, prin mai multe puncte vamale (ce sunt și nu sunt la nivelul așteptărilor noastre despre Uniunea Europeană!) sub un soare ce va deveni nemilos, ridicând termometrul în toată Peninsula Balcanică la 37°. O căldură neobișnuită pentru mijlocul lui iunie, dar și mai greu de suportat lângă Golful Thermaic, dată fiind umiditatea (căreia, în grecește, cum aflu din buletinele meteo, i se spune „igrasia”). Noroc că autocarul firmei „Normandia” din Râmnicu Vâlcea, condus de simpaticul „domn ștefan” e prevăzut cu aer condiționat, frigider, combină audio-video. Noroc că echipa Teatrului Național „Marin Sorescu” din Craiova – invitată acum la **Festivalul Europei de Sud-Est – Aspecte ale dramei antice** este obișnuită cu turneele. A fost, doar în ultima perioadă, în Marea Britanie, în Serbia, în Polonia, în Turcia și în Franța. și buna dispoziție crește ca rod al umorului oltenesc și al celui, nedezmintit, al directorului general al instituției Mircea Cornișteanu, dar și ca o consecință a semnelor de atenție trimise de gazde, Teatrul Național al Greciei de Nord. Suntem ghidați prin mesaje telefonice, vom fi așteptați la 10 km de oraș în dreptul unei benzinării. Dar ce înseamnă Liti? se întrebă domnul Mănescu. Vom afla mai târziu, nu e vorba de un cuvânt englezesc necunoscut nouă, ci de localitatea cu respectiva stație OMV. și călătoria continuă printr-o Bulgaria cu dealuri și munți bine împăduriți, de un verde mai proaspăt decât cel din Valea Prahovei, în contrast însă cu Sofia care, zărită de pe Centură, pare înecată în fum și într-o pulbere colorată, toxică. Odată ajunși la Kulata, înaintăm printr-un altfel de peisaj în care ne frapează mirosul pătrunzător al chiparoșilor, culorile vii ale leandrilor, grația coloanelor de tuia și, bineînțeles, coroanele întinselor livezi de măslini, portocali și plantații de dafin.

Câteva ore mai târziu vom fi și mai impresionați de talentul organizatoric al echipei grecești conduse de Amalia Kondoyanni (care abia s-a întors de la Sibiu), mâna dreaptă a președintelui Festivalului, Nikitas Tsakiroglou. Încă de la intrarea în Salonic, afișele manifestării împânzesc orașul. La recepția hotelului „Le Palace”, chiar pe coperta revistei de mare tiraj, *City*, vedem o expresivă și picturală scenă din *Medeea* cu Cerasela Iosifescu și Sorin Leoveanu (interpretul lui Iason). Iar în interiorul ei am putea citi, dacă am ști neolena, un interviu de două pagini cu regizorul (Ior și al nostru) Yannis Paraskevopoulos. De altfel, Yannis Paraskevopoulos, care trăiește chiar la Salonic, și-a așteptat cu nerăbdare prietenii olteni și i-a întâmpinat cu bucurie.

Cerasela IOSIFESCU și Sorin LEOVEANU

Același efect legat de excelența popularizare a Festivalului și de atenția care ni se acordă – la prima butonare a televizorului: în clipul publicitar reluat zilnic, de nenumărate ori, de către principalele televiziuni, atrage atenția în mod deosebit chipul Medeei craiovene, Cerasela Iosifescu, în rochia ei cinabru – roșie ca focul pasiunii și furia răzbunării. și iarăși o plăcută surpriză: felul în care este prezentă Craiova în Caietul Festivalului, cu fotografiile expresive ale protagoniștilor, ale corului, cu un articol al lui Yannis, cu o prezentare a Teatrului Național „Marin Sorescu,” reprodusă după *Die Zeit*.

Pentru echipa *Medeei* vizitarea orașului, explorarea tentațiilor lui lumești (noaptea, Salonicul devine o imensă grădină de vară în care, însă, chiar și în unele taverne, cu vedere la mare, o bere poate costa 5 euro!) e continuată a doua zi, cu explorarea dotărilor Teatrului Regal, în care vom juca: un teatru nou, înălțat chiar pe locul vechiului teatru cu același nume („Vassiliko”); o clădire modernă, cu o sală primitoare, cu foaiere spațioase din care, printre copacii seculari ai aeratului Parc, poți zări Marea Egee.

Evident, chiar de la repetiții (două pe zi) se simte neliniștea întâlnirii cu publicul. Căci pământul Greciei, unde zeii păreau atât de aproape de oameni, rămâne nu numai un „omphalos” al comunicării pământului cu cerul, ci și un leagăn al teatrului mereu fascinant, un centru mereu viu și regenerativ al actului artistic. și nu e deloc ușor să interesezi, să placi, să emoționezi, să impresionezi jucându-l pe Euripide la el acasă, în fața spectatorilor eleni; spectatorii cei mai

familiarizați cu mitologia Eladei, cu drama antică și cu tradiții de joc rămase modele exemplare.

... **Miercuri, 22 iunie, orele 21...** Îl cunoaștem pe consulul general al României la Salonic, Dumitru Hrițuleac, care se va dovedi foarte bucuros și impresionat de solia artistică română. Printre spectatorii ce pătrund în hol: artiști și regizori faimoși, ca temutul Voutsinas și încântătoarea Hrisula Diavati, atrași de reputația internațională a Naționalului din Bănie. De asemenea – mulți actori care lucrează și „cred” în talentul lui Yannis Paraskevopoulos și sunt curioși să vadă cum abordează *Medeea* românii și tânărul lor conațional. Dar și mulți membri ai diasporei românești, „mobilizați” de „Asociația Uniunea Prietenilor României”, însuflețită de entuziasta Iliana Anania sau de traducătorul spectacolului, plecat de mult din Bănie – Apostolos Patelakis, profesor la Institutul de Studii Balcanice. Originalitatea montării, plasticitatea și misterul ceremonialelor scenice, insolitul transfigurărilor actoricești, strigătul neomenesc al Medeei, insolitul corului format din femei, al schimbărilor de umoare și de soartă ale protagoniștilor, sfâșierea finală, a până atunci suficientului și brutalului lason, enigma oamenilor dar și cea a deciziilor luate de zei, reacțiile ambigue sau contrastante ale protagoniștilor – fac ca timpul de 1 h și 40 minute să treacă pe neașteptate. Sala în care se află aproximativ 500 de oameni ascultă, urmărește, vibrează într-o concentrare exemplară. Emoția acumulată, finalul neașteptat se convertesc după ultima replică în ceea ce aș numi o tăcută expresie de recunoștință față de artiștii români. Moment de reculegere, după care urmează, bineînțeles, aplauze întrerupte de strigăte de admirație și chiar ovații. Actorii sunt chemați la rampă de mai multe ori, primesc flori. Urcând pe scenă și înmânându-i lui Mircea Cornișteanu placheta („Logo-ul”) Festivalului Europei de Sud-Est, aflat la prima lui ediție, marele și îndrăgitul actor Nikitas Tsakiroglou a ținut să-și exprime bucuria unui spectacol surprinzător și tulburător, admirația față de gândirea regizorală și excelența interpretării artistice, începând cu protagoniștii și incluzând pe fiecare membru al Corului și al distribuției. Evident că el a exprimat și satisfacția unei opțiuni benefice pentru reușita manifestării, pentru audiența ei (nu toate trupele prezente la Salonic au trecut această probă!).

Cuvintele de prețuire se vor continua la cocteilul oferit în cinstea artiștilor români. Minunata artistă care este Hrisula Diavati va avea multe cuvinte de laudă despre patosul modern al interpreților de la Craiova și se va fotografia alături de Cerasela Iosifescu. Yannis Paraskevopoulos, care pare a fi scăpat de un colosal stres, se va plimba fericit printre oaspeți, alături de soția și de copilul său. Iar Mircea Cornișteanu, directorul general al Naționalului craiovean, va deveni mai sigur că „zvонul cel iute de picior” despre calitatea spectacolului românesc va lucra în favoarea celei de-a doua reprezentații. O predicție care se confirmă.

Joi, 23 iunie, la orele 21, sala în care regăsim unele chipuri din seara precedentă, pare și mai plină, ascultarea și mai concentrată, reacțiile la fel, dacă nu chiar și mai entuziaste. și toată lumea e fericită. Inclusiv Paraskevopoulos, invitat pentru a treia colaborare, după *Romeo și Julieta* și *Medeea* – la Craiova. Inclusiv Mircea Cornișteanu care, după ce va participa, la Paris, la o reuniune a Convenției Teatrale Europene, al cărui secretar general este, va lua din nou drumul Salonului. A fost invitat, în mod special, de către Nikitas Tsakiroglou la premiera Teatrului Național al Greciei de Nord cu *Lysistrata*. O producție 2007 cu binecunoscuta comedie a lui Aristofan, care să închidă prima ediție a Festivalului Europei de Sud-Est.